

også omfattet af miljøansvarsreglerne, hvis skaden er indtruffet i de eksklusive økonomiske zoner.

Miljøansvarsreglerne gælder alene for erhvervs-mæssige aktiviteter, således som disse er defineret i miljøskadeloven. Dette medfører, at sejlads med lystfartøjer falder uden for anvendelsesområdet for miljøansvarsreglerne, medmindre et lystfartøj benyttes som led i en erhvervs-mæssig aktivitet. Et eksempel kunne være miljøskader eller overhængende fare herfor forvoldt af et udlejet lystfartøj. Begrebet »erhvervs-mæssige aktiviteter« er nærmere fastlagt i bemærkningerne til § 5, stk. 2, i miljøskadeloven.

I bestemmelsens stk. 2 foreslås der indført et nyt begreb, nemlig »den ansvarlige for driften« af et skib, luftfartøj, en platform eller en rørledning, som følge af implementeringen af miljøansvarsdirektivet i havmiljøloven.

Begrebet »den ansvarlige for driften« er valgt, fordi det som hovedregel er det begreb, der bruges ved implementeringen af miljøansvarsdirektivet. Begrebet svarer til miljøansvarsdirektivets definition af »operatør«, som er den fysiske eller juridiske, privatretlige eller offentligtretlige person, der driver eller kontrollerer den erhvervs-mæssige aktivitet, eller som, såfremt dette fremgår af national lovgivning, har fået overdraget afgørende økonomisk beslutningsmyndighed med hensyn til den tekniske drift af aktiviteten, herunder indehaveren af en tilladelse til eller godkendelse af en sådan aktivitet eller den person, der registrerer eller anmelder en sådan aktivitet.

Operatørbegrebet er ikke nødvendigvis sammenfaldende med havmiljølovens anvendelse af begreberne »ejere, førere og brugere«, der stammer fra MARPOL 73/78 konventionen. »Den ansvarlige for driften« antages for skibes vedkommende at være rederen, medmindre særlige forhold gør sig gældende. For platforme og rørlednings vedkommende er det normalt brugeren, hvilket er sammenfaldende med havmiljølovens anvendelse af samme begreb.

Til § 41 b

Med bestemmelsen sker der en direktivkonform gennemførelse af artikel 3, jf. bilag III, samt artikel 5, stk. 1, og artikel 6, stk. 1, litra a, på havmiljølovens område, og § 41 b, stk. 2 og 3 skal fortolkes i overensstemmelse med direktivets bilag III.

Med bestemmelsen gennemføres endvidere miljøansvarsdirektivets artikel 5, stk. 1, og artikel 6, stk. 1, litra a, således, at der fastlægges en pligt for den ansvarlige for driften af et skib, luftfartøj, en platform eller rørledning til at afværge en overhængende fare for en miljøskade samt begrænse og hindre yderligere

miljøskade, jf. bestemmelsens stk. 1. Direktivets lempelsesmuligheder i artikel 8, stk. 3, og artikel 8, stk. 4, litra a, er udnyttet og gennemført i den foreslåede § 41 c. Der er i den forslåede § 41 c tale om, at det ubetingede ansvar på et offentligtretligt grundlag i visse situationer er lempet til et skyldbaseret (culpa) ansvar med omvendt bevisbyrde. Dette ansvar meddeles også på et offentligtretligt grundlag.

Som følge af implementeringen af miljøansvarsdirektivet i havmiljøloven foreslås der indført et nyt begreb, nemlig »tilførsel«. Begrebet »tilførsel« til havet eller luften er valgt, fordi miljøansvarsdirektivets regler om forebyggelse og afhjælpning af en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade finder anvendelse på skader forvoldt ved flere påvirkninger end, hvad der i dag er omfattet af havmiljølovens definitioner på udtømmning, dumpning og afbrænding, jf. lovens § 4. Begrebet »tilførsel« rummer således udover udtømmning, udledning, udflydning og bortskaffelse m.v. en hvilken som helst påvirkning, der er omfattet af og stammer fra udøvelsen af de erhvervs-mæssige aktiviteter, der er omfattet af direktivets bilag III.

Tilførsel til havet eller luften rummer udover stoffer og materialer også (mikro)organismer. Organismer udtømmes primært via ballastvand, som det p.t. er lovligt at udtømme. Udtømmes der organismer, der forårsager en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade på beskyttede arter og områder, vil den ansvarlige kunne blive gjort økonomisk ansvarlig for de foranstaltninger, der skal iværksættes efter lovforslagets § 3 nr. 8 (§ 41 b).

Genmodificerede organismer (gmo'er) er ikke omfattet af havmiljølovens regler, men behandles særskilt i lov om miljø og genteknologi, jf. lovforslagets § 6.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 pålægger den ansvarlige for driften en ubetinget pligt til at afværge en overhængende fare for miljøskade og begrænse en miljøskades omfang, herunder også forhindre yderligere miljøskade.

Den foreslåede bestemmelse vedrører afværgeforanstaltninger i forbindelse med miljøskader eller overhængende fare for miljøskader på vandmiljøet, beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder og jord, som forårsages ved tilførsler til havet og luften af såvel stoffer, materialer, mikroorganismer som af støj og vibrationer, og som stammer fra de erhvervs-mæssige aktiviteter, der, jf. bestemmelsens stk. 2, er omfattet af direktivets bilag III, pkt. 2, 7, 8 og 12.

Den foreslåede bestemmelse er principal i forhold til havmiljølovens øvrige relevante bestemmelser, herunder den foreslåede § 34 a. Der henvises også til